

*Granskning av
årsredovisning
2013*

Högsby kommun

Cecilia Fehling
Caroline Liljebjörn

23 april 2014

Innehållsförteckning

1.	Sammanfattning	1
2.	Inledning	2
2.1.	Bakgrund	2
2.2.	Revisionsfråga och metod	2
3.	Granskningsresultat	4
3.1.	Verksamhetens utfall, finansiering och ekonomiska ställning	4
3.1.1.	Förvaltningsberättelse	4
3.1.1.1.	Översikt över utvecklingen av verksamheten	4
3.1.1.2.	Investeringsredovisning.....	5
3.1.1.3.	Driftredovisning	5
3.1.2.	Balanskrav	6
3.1.3.	God ekonomisk hushållning	6
3.1.3.1.	Finansiella mål	7
3.1.3.2.	Mål för verksamheten	7
3.2.	Rättvisande räkenskaper	8
3.2.1.	Resultaträkning	8
3.2.2.	Balansräkning.....	9
3.2.3.	Kassaflödesanalys.....	10
3.2.4.	Sammanställd redovisning	10
3.2.5.	Tilläggsupplysningar	10

---

1. *Sammanfattning*

Vi bedömer att årsredovisningen huvudsakligen redogör för **utfallet av verksamheten, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen**.

Kommunen lever upp till kommunallagens krav på en ekonomi i balans (KL 8:5 a-b).

Förvaltningsberättelsen innehåller en uppföljning av de 31 inriktningsmål ur ett verksamhets- och finansiellt perspektiv som fullmäktige har angivit i 2013 års budget. Det resulterar i att fyra av fem övergripande mål ur verksamhetsperspektivet och fem av sex mål ur finansiella perspektivet uppnås vilket gör att måluppfyllelsen är god. Totalt uppnås 35 av 42 mål vilket ger en måluppfyllelse på 83 % jämfört med 79 % föregående år. Måluppfyllelsen har ökat varje år sedan år 2010.

Vi bedömer den finansiella måluppfyllelsen som god.

Vi bedömer verksamhetsmålen uppfyllelse som god.

Vi bedömer vidare att årsredovisningen i allt väsentligt uppfyller kraven på **rättvisande räkenskaper** och är upprättad enligt god redovisningssed.

---

2. Inledning

2.1. Bakgrund

I den kommunala redovisningslagen (KRL) regleras externredovisningen för kommuner och landsting. I lagen finns bestämmelser om årsredovisningen. Vidare regleras den kommunala redovisningen av uttalanden från Rådet för kommunal redovisning (RKR) och i tillämpliga delar av Redovisningsrådet och Bokföringsnämndens normering.

Revisionsobjekt är Kommunstyrelsen som enligt kommunallagen är ansvarig för årsredovisningens upprättande.

När det gäller nämndernas redovisning, skall den enligt kommunallagen utformas på det sätt som fullmäktige bestämmer.

2.2. Revisionsfråga och metod

Revisorerna har bl. a. till uppgift att pröva om räkenskaperna är rättvisande. Inom ramen för denna uppgift bedöms om årsredovisningen är upprättad i enlighet med lag om kommunal redovisning (kap 3 – 8). Vidare ska revisorerna enligt kommunallagen (9:9a) avge en skriftlig bedömning av om resultatet enligt årsredovisningen är förenligt med de mål fullmäktige beslutat om. Bedömningen ska biläggas årsbokslutet. Detta sker inom ramen för upprättandet av revisionsberättelsen.

Granskningen, som sker utifrån ett väsentlighets- och riskperspektiv, ska besvara följande revisionsfrågor:

- Lämnar årsredovisningen upplysning om verksamhetens utfall, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen? Med verksamhetens utfall avses utfallet i förhållande till fastställda mål och ekonomiska ramar.
- Har balanskravet uppfyllts och hanteras eventuella underskott i enlighet med balanskravets regler?
- Är årsredovisningens resultat förenligt med de mål fullmäktige beslutat avseende god ekonomisk hushållning?
- Är räkenskaperna i allt väsentligt rättvisande? Med rättvisande avses följsamhet mot lag, rekommendationer och god redovisningssed.

Granskningen av årsredovisningen omfattar:

- förvaltningsberättelse (inkl. drift- och investeringsredovisning)
- resultaträkning
- kassaflödesanalys
- balansräkning
- sammanställd redovisning

Bilagor och specifikationer till årsredovisningens olika delar har granskats.

Vi har även bedömt kommunens ekonomiska ställning och utveckling, efterlevnaden av balanskravet och om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de mål för god ekonomisk hushållning som fullmäktige beslutat om.

Nämndernas redovisning av sitt uppdrag har inte granskats inom ramen för årsredovisningen utan ingår istället i granskningen av den övergripande ansvarsutövningen.

Granskningen har utförts enligt god revisionsledning för kommuner och landsting. Det innebär att granskningen planerats och genomförts ur ett väsentlighets- och riskperspektiv för att i rimlig grad kunna bedöma om årsredovisningen i allt väsentligt ger en rättvisande bild. Med rättvisande bild menas att årsredovisningen inte innehåller fel som påverkar resultat och ställning eller tilläggsupplysningar på ett sätt som kan leda till ett felaktigt beslutsfattande. Granskningen omfattar därför att bedöma ett urval av underlagen för den information som ingår i årsredovisningen. Då vår granskning av den anledningen inte varit fullständig utesluter den inte att andra än här framförda brister kan förekomma.

Granskningen har introducerats genom kontakter och samplanering med kommunens ekonomikontor. Granskningen har utförts enligt god revisionsledning med utgångspunkt i SKYREV:s utkast "Vägledning för redovisningsrevision i kommuner och landsting". Vägledningen baseras på ISA (International Standards on Auditing). Som framgår av vägledningen kan implementeringen ske successivt varför tillämpliga ISA helt eller delvis har följts. Granskningen har skett genom intervjuer, dokumentgranskning, granskning av räkenskapsmaterial och i förekommande fall registeranalys.

Kommunstyrelsen fastställer årsredovisningen 2014-04-15.

Rapportens innehåll har sakgranskats av berörda tjänstemän.

---

3. Granskningsresultat

3.1. Verksamhetens utfall, finansiering och ekonomiska ställning

3.1.1. Förvaltningsberättelse

3.1.1.1. Översikt över utvecklingen av verksamheten

Bedömning och iakttagelser

Vi bedömer att förvaltningsberättelsens översikt och upplysningar i all väsentlighet överensstämmer med kraven i KRL.

Analys och rättvisande bedömning av ekonomi och ställning

Analysen av årets resultat och den ekonomiska ställningen ger en rättvisande bild. Förvaltningsberättelsen inleds med en omvärldsanalys och känslighetsanalys som beskriver hur Högsby kommun påverkas av faktorer i omvärlden. Den beskriver också kort hur ekonomin bedöms utvecklas de närmaste åren.

Under avsnittet "Ekonomisk översikt och analys" beskrivs och redovisas finansiella nyckeltal som ger uttryck för god ekonomisk hushållning i det finansiella perspektivet. Årsredovisningen innehåller också en femårsöversikt med relevanta nyckeltal och statistik.

Händelser av väsentlig betydelse

I förvaltningsberättelsen redovisas på ett tydligt sätt väsentliga händelser som inträffat under och delvis efter räkenskapsåret. Detta framgår också av nämndernas och utskottens verksamhetsberättelser.

Förväntad utveckling

Av förvaltningsberättelsen framgår den förväntade utvecklingen för kommunen och dess ekonomi. I verksamhetsberättelserna framgår den förväntade utvecklingen inom de olika verksamheterna då ett av perspektiven i det balanserade styrkortet är utveckling/framtid.

Väsentliga personalförhållanden

Den obligatoriska redovisningen av sjukfrånvaro redovisas enligt KRL 4:1 a, det vill säga frånvaron specificeras på lång- och korttidsfrånvaro, män och kvinnor samt åldersindelad. Sjukfrånvaron har ökat från 6,8 % till 8,3 % för år 2013.

I övrigt lämnar den personalekonomiska redovisningen ett flertal uppgifter om personalen i form av tabeller och verbal information.

Gemensam förvaltningsberättelse

Förvaltningsberättelsen omfattar en beskrivning av den samlade kommunala verksamhetens organisation och särskilda upplysningar om ekonomi och verksamhet i koncernföretagen i enlighet med RKR 8.2.

Under år 2013 har kommunen lämnat ett aktieägartillskott till Högsby Energi AB med 3,0 mnkr.

Obligatorisk information enligt KRL och RKR:s rekommendationer

I förvaltningsberättelsen redovisas upplysningar om pensionsmedel och pensionsförpliktelser i enlighet med RKR 7.1 som en del av uppföljningen av fullmäktiges föreskrifter om förvaltningen av pensionsmedel.

Pensionsåtagandet uppgår per december 2013 till totalt 189,9 mnkr, vilket är 3,4 mnkr högre än föregående år. Åtagandet har ökat till följd av att diskonteringsräntan sänktes under år 2013. Samtidigt har avsättningen till pensioner minskat på grund av att kommunen löst in 7,4 mnkr av pensionsavsättningen. Placerade medel för framtida pensionsutbetalningar uppgår vid årsskiftet till 80,6 mnkr (marknadsvärde), vilket innebär att 109,3 mnkr återlånats i verksamheten.

Andra förhållanden som har betydelse för styrning och uppföljning av verksamheten

Under rubrikerna hushållning och måluppfyllelse samt ekonomisk översikt och analys framgår information och analys rörande prestationer, kvalitet och mål. Ekonomiska nyckeltal och mål för god ekonomisk hushållning redovisas. Olika typer av verksamhetsnyckeltal redovisas som inriktningsmål i respektive nämnds verksamhetsberättelse. Därutöver redovisas en mängd nyckeltal för de olika verksamheterna avseende ekonomi, kvalitet och kvantitet i bilaga till årsredovisningen.

Sammantaget görs därför bedömningen att redovisningen av utfallet för god ekonomisk hushållning i ett verksamhetsperspektiv är god. I förvaltningsberättelsen finns också angivet på ett tydligt sätt hur kommunstyrelse och utskotten arbetar med styrning och uppföljning.

3.1.1.2. Investeringsredovisning

Bedömning och iakttagelser

Vi bedömer att investeringsredovisningen i allt väsentligt ger en rättvisande bild av årets investeringar. Investeringsbeloppet går att härleda till övriga delar i årsredovisningen.

Investeringsredovisningen visar att kommunens investeringar uppgår till 16,1 mnkr plus 4,5 mnkr i lönsamma investeringar jämfört med budgeterade 26,3 mnkr och 6,8 mnkr.

3.1.1.3. Driftredovisning

Bedömning och iakttagelser

Vi bedömer att driftredovisningen i allt väsentligt ger en rättvisande bild av hur utfallet förhåller sig till fullmäktiges budget.

Driftredovisningen visar att verksamheterna redovisar ett negativt utfall med 3,5 mnkr jämfört mot budget. En beskrivning finns över de största budgetavvikelserna för verksamhetsåret.

Utbildningsutskottet visar en negativ avvikelse jämfört med budget på 4,3 mnkr. Avvikelsen beror främst på att elevunderlaget varit större än beräknat enligt demografimodellen. Sparbetinget som uppgick till 2,75 mnkr har inte kunnat uppfyllas.

Även gymnasieskolan har haft högre elevantal än beräknat på grund av att fler elever gått introduktionsprogrammet.

Inom sociala utskottet redovisas ett överskott mot budget med 1,8 mnkr på grund av retroaktiva ersättningar för redan nedlagda kostnader inom flyktingverksamheten. Institutionsplaceringar för vuxna har haft högre kostnader än budgeterat med 2,2 mnkr. Totalt redovisar sociala utskottet ett underskott med -0,3 mnkr jämfört med budget.

Kommunledningskontoret, ÖSK och myndighetsnämnden redovisar ett överskott jämfört med budget som uppgår till totalt 1,2 mnkr.

3.1.2. Balanskrav

Bedömning och iakttagelser

Vi instämmer i kommunens bedömning att balanskravet har uppfyllts. Det finns inte några underskott från tidigare år att återställa. Vi bedömer att förvaltningsberättelsen uppfyller kraven avseende upplysningar om balanskravet.

3.1.3. God ekonomisk hushållning

Bedömning och iakttagelser

Vi bedömer den finansiella måluppfyllelsen som god.

Vi bedömer utifrån årsredovisningens återrapportering verksamhetsmålen uppfyllelse som god.

Kommunfullmäktige antog hösten 2011 en vision som utgör ett fundament för vad kommunen strävar mot att uppnå. För att konkretisera visionen har övergripande inriktningsmål fastställts för den kommunala verksamheten. Mål och uppföljningsarbetet utgår från balanserad styrning med perspektiven:

- Ekonomi
- Service/Medborgare
- Medarbetare
- Processer
- Utveckling/framtid

Under perspektivet ”Ekonomi” redovisas de finansiella målen och uppföljningen av dessa medan övriga perspektiv presenteras utifrån en uppföljning av de inriktningsmål som fullmäktige fastställt och därtill hörande resultatmål.

3.1.3.1. Finansiella mål

I årsredovisningen görs en överskådlig avstämning mot kommunens finansiella mål som fastställts i budget 2013:

Finansiellt mål, fastställt av fullmäktige i budget 2013	Utfall 2013	Måluppfyllelse, KS bedömning
Verksamhetens nettokostnad uppgår maximalt till 97,5 % av skatteintäkter och statsbidrag.	Utfallet för 2013 innebär att nettokostnadsandelen uppgår till 96,5 %.	Målet är uppnått.
Resultat - Högsbys kommun ska generera resultatnivåer som inflationsskyddar kommunens egna kapital.	Under 2013 uppgick inflationen till -0,1 % vilket innebär att målet nås vid ett överskott på 12,9 mnkr.	Målet är uppnått.
Pensionsplaceringarna ska generera en avkastning på 5,25 % per år.	Avkastningen för året uppgick till 9,9 %.	Målet är uppnått.
Låneskulden ska minska till 120 mnkr under mandatperioden.	Under 2013 har kommunens låneskuld inte förändrats. Låneskulden uppgår till 131,6 mnkr.	Målet mäts över mandatperioden.
Skattefinansierade investeringar får maximalt vara 3,6 % av skatteintäkter och statsbidrag.	De skattefinansierade investeringarna uppgår till 2,68 %.	Målet är uppnått.
Avgiftsfinansierade investeringar får maximalt vara 3,9 % av skatteintäkter och statsbidrag.	De avgiftsfinansierade investeringarna uppgår till 2,65 %.	Målet är uppnått.

Fem av sex finansiella mål är uppnådda.

3.1.3.2. Mål för verksamheten

I årsredovisningen görs en överskådlig avstämning mot kommunens verksamhetsmål som fastställts i budget 2013. Fyra av fem av de övergripande verksamhetsmålen bedöms vara uppfyllda. Kommunstyrelsens helhetsbedömning är att verksamhetsmålen uppnås under innevarande år.

Utöver de finansiella och verksamhetsmässiga målen enligt de fem perspektiven för god ekonomisk hushållning har kommunfullmäktiges övergripande inriktningsmål brutits ner till inriktningsmål för respektive utskott/verksamhet.

Utskott	Ekonomi	Service/ medborgare	Medarbetare	Processer	Utveckling/ framtid
Kommunledningsutskottet	Uppnås	Uppnås ej	Uppnås	Uppnås	Uppnås
ÖSK	Uppnås	Uppnås	Uppnås	Uppnås	Uppnås
Utbildningsutskottet	Uppnås ej	Uppnås ej	Uppnås	Uppnås ej	Uppnås
Sociala utskottet	Uppnås	Uppnås	Uppnås	Uppnås	Uppnås
Myndighetsnämnden	Uppnås	Uppnås	Uppnås	Uppnås ej	Uppnås
Revision	Uppnås				
Överförmyndare i samverkan	Uppnås	Uppnås			Uppnås
Lönesamverkan - HUL	Uppnås				Uppnås
Summa	7 uppnås 1 uppnås ej	4 uppnås 2 uppnås ej	5 uppnås	3 uppnås 2 uppnås ej	7 uppnås
Kommunstyrelsen/ kommunen totalt	Uppnås ej	Uppnås	Uppnås	Uppnås	Uppnås

Den sammanfattande bedömningen är att fyra av fem perspektiv är uppnådda och verksamhetens mål för god ekonomisk hushållning uppfylls därmed.

3.2. Rättvisande räkenskaper

3.2.1. Resultaträkning

Bedömning och iakttagelser

Vi bedömer att resultaträkningen uppfyller KRL:s krav och i övrigt är upprättad i enlighet med god redovisningssed.

Vi bedömer att resultaträkningen ger en i allt väsentligt rättvisande bild av årets resultat. Vi har identifierat avvikelser i balansräkningen mot god redovisningssed vilket påverkar resultatet negativt med 1,8 mnkr. Se kommentar under balansräkningen.

Nedan redovisas resultaträkningens utfall jämfört med föregående år.

Resultaträkning	Utfall 2013	Utfall 2012	Differens
Verksamhetens intäkter	87 428	83 520	3 908
Varav jämförelsestörande intäkt	6 218	6 378	-160
Verksamhetens kostnader	-370 303	-361 885	-8 418
Varav jämförelsestörande kostnad	-459	0	-495
Avskrivningar	-9 368	-8 239	-1 129
Verksamhetens nettokostnader	-292 242	-286 604	-5 638
Skatteintäkter	193 388	192 118	1 270
Generella statsbidrag	109 392	101 193	8 199
<i>Summa skatter och statsbidrag</i>	<i>302 780</i>	<i>293 311</i>	<i>9 469</i>
Finansiella intäkter	6 668	5 630	1 038
Finansiella kostnader	-4 291	-5 225	934
Årets resultat	12 915	7 111	5 804

En analys av händelser, förändrade redovisningsprinciper och ”opåverkbara” poster som haft väsentlig påverkan på *skillnaden* mellan åren redovisas nedan.

- Skatteintäkter och generella statsbidrag har ökat med 9 469 tkr eller 3,2 %.
- Kommunen har erhållit återbetalning av AFA-premier för åren 2005 och 2006 vilket påverkat resultatet positivt med 6,2 mnkr. Detta redovisas som jämförelsestörande intäkt.
- Personalkostnaderna har ökat med 2,7 mnkr jämfört med föregående år.
- Högre kostnader för föreningsbidrag har påverkat resultatet negativt med 1,5 mnkr. Avskrivningarna är 1,1 mnkr högre jämfört med föregående år.
- En sänkning av RIPS-räntan, som används vid beräkning av pensionskulden, har medfört ökade kostnader med 0,5 mnkr. Detta redovisas som jämförelsestörande kostnad.
- Högre avkastning från placering av pensionsmedel hos KLP samt lägre räntekostnader har påverkat resultatet positivt med 1,9 mnkr jämfört med föregående år.

Ovanstående poster innebär netto en resultatförbättring om ca 5,6 mnkr mellan åren, av den totala resultatförbättringen om 5,8 mnkr.

3.2.2. Balansräkning

Bedömning och iakttagelser

Vi bedömer att balansräkningen i allt väsentligt ger en rättvisande bild av tillgångar, avsättning, skulder och eget kapital.

Balansräkningen är uppställd enligt KRL och omfattar tillräckliga noter. Bilagor och specifikationer finns i tillräcklig omfattning.

Vår bedömning är att tillgångarna, avsättningarna och skulderna existerar, är fullständigt redovisade, rätt periodiserade och har värderats enligt principerna i KRL.

Vår granskning av balansräkningen föranleder följande noteringar:

- Registret över kommunens materiella anläggningstillgångar finns i Excel. Vi noterar med tillförsikt att kommunens anläggningsregister kommer att överföras till redovisningssystemet under år 2014.
- I anläggningsregistret finns publika anläggningar som är värderade till anskaffningsvärde och inte skrivs av enligt plan. Vi rekommenderar att eventuellt nedskrivningsbehov prövas, att nyttjandeperioden för respektive anläggning bedöms samt att avskrivningsplan fastställs.
- Posten "Avsättning för pensioner" har minskat till följd av inlösen av pensionsåtagandet. Under år 2013 har 7,4 mnkr inbetalats till förvaltare. Inbetalningen genererar särskild löneskatt med 24,26 % vilken kommer att redovisas i deklarationen för inkomståret 2013. Vi bedömer att löneskatten borde redovisats som en kortfristig skuld och att årets resultat borde varit 1,8 mnkr lägre.

3.2.3. Kassaflödesanalys

Bedömning och iakttagelser

Vi bedömer att kassaflödesanalysen redovisar kommunens finansiering och investeringar och att noter finns i tillräcklig omfattning.

Vi bedömer även att överensstämmelse finns med motsvarande uppgifter i övriga delar av årsredovisningen.

3.2.4. Sammanställd redovisning

Bedömning och iakttagelser

Vi bedömer att den sammanställda redovisningen ger en helhetsbild av kommunens ekonomiska ställning och åtaganden samt att konsolideringen av underliggande enheter har beskrivits på ett korrekt sätt. Olikheter i redovisningsprinciper mellan enheter har beskrivits och effekten framgår.

Vi bedömer att KRL:s krav uppfyllts såväl avseende 8.1 som 8.2 samt att rekommendationen från Rådet för kommunal redovisning har i huvudsak har följts.

3.2.5. Tilläggsupplysningar

Bedömning och iakttagelser

Vi bedömer att årsredovisningens tilläggsupplysningar uppfyller KRL:s krav och i övrigt lämnas i enlighet med god redovisningssed, innebärande att:

- Tillämpade redovisningsprinciper beskriver varje särskild redovisningsprincip och eventuella förändringar av dessa som årsredovisningens intressenter måste känna till för att rätt förstå årsredovisningens innehåll.
- Viktiga uppgifter och poster i förvaltningsberättelse, resultat- och balansräkning samt kassaflödesrapport specificeras och preciseras i notupplysningar som krävs i KRL respektive RKR:s rekommendationer samt god redovisningssed i övrigt.

2014-04-23

Caroline Liljebjörn
Projektledare/Uppdragsledare